

Seniorin Riento

2012 nro 2.

LAHDEN YHTEISKOULUN SENIORIT RY - SENIORIN RIENTO

Hyvä Seniori,
lapsena ja nuorena koulu täyttää elämämme. Meillä on perheemme, ystävämmme ja harrastuksemme, mutta koulunkäynti on työmme ja rytmittää toimintaamme. Ylioppilaaksi kirjoittaessamme olemme olleet koululaisia kaksi kolmasosaa siihenastisesta elämästämme. Kun koulu sitten loppuu, tilalle astuvat sotaväki, opinnot ja työelämä niiden tuomine uusine ystävineen. Yhteydenpito joihinkin vanhoista luokkatovereistamme jatkuu, mutta muuten tiiviiksi muotoutunut joukkomme hajaantuu.

Riento-lehden kansi vuodelta 1914

Halu ottaa uudestaan yhteyttä entisiin luokkatovereihin saattaa syntyä vasta vuosien tai jopa vuosikymmenten päästä. Jos koulun päättyessä ei ole sovittu koollekutsujan nimeämisestä, vanhan porukan uudelleen kokoaminen on kovan työn takana. Senioriyhdistys kannustaa koulunsa päättäneitä jatkuvaan yhteydenpitoon ja luokkakokousperinteen vaalimiseen. Näiden lisäksi Senioriyhdistys itse tarjoaa mahdollisuuden koulun hengen ja sen perinteiden vaalimiseen.

Tällä Seniorin Riennon toisella numerolla kutsumme Sinut, hyvä lukija, hetkeksi muistelemaan kouluaikaasi. Samalla toivotamme Sinut tervetulleeksi mukaan Seniorien toimintaan!

*Eero Pulkkinen
puheenjohtaja*

LYK-PÄIVÄ 7.11.2012

Lahden yhteiskoulun päivää vietetään keskiviikkona 7.11. 2012 klo 13 alkaen Lahden yhteiskoulun juhlasalissa (uudempi koulurakennus). Salitilaisuudessa on Vuoden lykkiläisen haastattelu ja sen jälkeen Senioreiden kahvitilaisuus ruokasalissa. Kaikki LYK-seniorit, lämpimästi tervetuloa!

JOTAIN LÄMMINTÄ JA HELLÄÄ VANHA KOULU MIELEEN TUO...

Kuluvan syksyn aikana on muutama luokkakokousjoukko viettänyt muistelupäiväänsä Yhteiskoululla. Mukavia jälleennäkemisiä, yhteisten muistojen jakamista, elämänkokemusten ihmettelyä; sitä kaikkea olen saanut seurata ja kuunnella, kun olen luokkakokouksiin saapuneita koululla isännöinyt ja kierrättänyt. Mieleenpainuvaa on ollut se kiinnostus, jota omaa koulua kohtaan edelleen tunnetaan. Hiiskumatta, kuin oppitunnilla, ovat kaikki kuunnelleet kerrontaani koulun nykypäivästä. Minulle tehdyistä kysymyksistä huomaan, että kyllä kouluajan jälkeenkin on oman koulun vaiheita seurattu. Erittäin tyytyväisiä ollaan oltu siitä, että Yhteiskoulu voi hyvin ja jatkaa koulutustehtäväänsä menestyksellä eteenkinpäin. Meille tällä hetkellä koulutyötä tekeville on tärkeää, että koulun toiminnalla ja jatkuvuudella on merkitystä myös koulun ulkopuolella.

Ensi kevään riemuylippilaat kokoavat jo rivejään ensi kevään ylioppilasjuhlaan ja kevään 2014 riemuylippilaat aloittivat valmistautumisensa kokoontumalla koululla tänä syksynä. Hienoa, että perinne paitsi elää myös vahvistuu vuosi vuodelta ja saamme arvovieraamme mukaan juhlistamaan tuoreiden ylioppilaiden valmistumista.

Vuoden lykkiläisten ketju saa jälleen uuden lenkin, kun Kari Salmi saapuu oppilaiden ja opiskelijoiden eteen Yhteiskoulun seniorien haastateltavaksi Yhteiskoulun päivänä 7.11.2012. Onnittelten tuoreinta Vuoden lykkiläistä ja kiitän senioriyhdistystä jälleen keran koulun perinnekäivän järjestelyistä. Levitköön hyvä viesti senioriemme toiminnasta tämänvuotisen Seniori-Riennon välityksellä mahdollisimman laajalle.

Markku Moisala
rehtori

Vuoden 1964 ylioppilaita luokkakokouksessa Yhteiskoululla 22.9.2012

Kuvat: Heikki Salmi

UUODEN 2012 LYKKILÄINEN

Lahden yhteiskoulun seniorien hallitus nimesi Vuoden lykkiläiseksi 2012 Kari Salmen.

Kari Salmi (s.1947) kirjoitti ylioppilaaksi Lahden Yhteiskoulusta vuonna

1967. Opinnot jatkuivat armeijan jälkeen (RUK kurssi 127) Helsingin Yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa, josta hän valmistui vuonna 1972. Hän ajatteli opiskellessaan asianajajan uraa, mutta elämä kuljetti toisin. Ensin avautui tehtäviä Lahden maistraatissa, sitten Lahden verotoimistossa, kunnes tapahtui siirtyminen Lahden kaupungin palvelukseen.

Salmi toimi Lahden kaupungin eri viroissa ja tehtävissä yhtäjaksoisesti vuoden 1973 alusta aina vuoden 2003 toukokuun loppuun. Uraan sisältyi oikeusavustajan, apulaiskaupunginlakimiehen, apulaiskaupunginsihteerin, rakennuslakimiehen, sekä apulaiskaupunginjohtajan viranhoidon jälkeen päätyminen kaupunginjohtajan määräaikaiseen virkaan. Urakaari kaupungin palveluksessa oli siten varsin laaja, kun ensimmäinen tehtävä armeijan jälkeen oli toimia kaupungintalon vahtimestarina kesällä 1968.

Salmi toimi sisäasianministeriössä valtiosihteerinä 2004 – 2007 ja on parhaillaan Asumisen rahoitus- ja tutkimuskeskuksen johtajana. Sisäministeri määräsi hänet vastäkkään selvitysmieheksi tekemään esityksen poliisihallinnon kehittämiseksi.

Vuonna 2008 Salmi valittiin kaupunginvaltuustoon ja on toiminut valtuustokaudella 2009 – 2012 Lahden kaupunginhallituksen puheenjohtajana.

Salmi on kiinnostunut urheilusta – erityisesti jalkapallosta. Hän on myös kiinnostunut kulttuurista, varsinkin musiikista ja teatterista. Kaupunginorkesterin ja sen toimintaedellytysten kehittäminen ovatkin olleet hänelle läheisiä asioita.

Kari Salmi on monessa yhteydessä ker-tonut, että LYK antoi hänelle erinomaiset eväät elämään.

UUODEN LYKKILÄISET

2012	Kari Salmi
2011	Heikki Hiilamo
2010	Eira Leppänen
2009	Onerva Vartiainen
2008	Pekka Luhtanen
2007	Sirkka Lankinen

KUN TUNTEE HISTORIAN...

Me riemuyltioppilaat olemme syntyneet 1941–1944 sodan aikana ja olemme täyttäneet tai pian täytämme 70 vuotta. Yhteiskoulun aloitimme 1953–54, läpäistyämme ensin oppikoulun pääsykokeet.

Kun aloitimme koulun, käytössä oli vain vanha koulurakennus – Museo, sekä takapihalla puinen rakennus, jossa oli opetuskeittiö ja vahtimestarin asunto. Museossa oli Taivas ja Manala, jotka tekivät meihin 10-vuotiaisiin aloittajiin pelottavan vaikutuksen. Vanhempien oppilaiden kauhujutut toivat oman värinsä aiheeseen.

Koulun laajennus oli vuosikymmenten projekti. Tilan ahtaus oli pitkään ollut kova ja puulämmitteisen koulun kuntoskin oli huono. Keskuslämmitys saatiin 1951. Siis vain pari vuotta ennen kuin aloitimme koulussa. Ensimmäinen lisärakennus valmistui vuonna 1956 ja toinen laajennus vuonna 1958, jolloin myös tämä juhlasali valmistui.

Innostavien ja kannustavien opettajien merkitys nuorten kehityksessä ja

elämän ohjaamisessa on todella merkittävä. Ehkä tätäkin asiaa osaa arvostaa näin vuosien jälkeen entistä enemmän. Muistan suurella lämmöllä ja arvostuksella opettaja Sirkku Piekkaria, joka opetti meitä lukion lyhyen matematiikan oppilaita vielä iltaisin kotonaankin. Hänen ansiostaan kirjoitin lyhyen matematiikan ja sen avulla pääsin suoraan Kauppakorkeakouluun

Aarne Rautiainen oli ollut vuoden rehtorina, kun me aloitimme. Hän oli silloin vain 29-vuotias. Hän opetti lukiossa historiaa. Hän oli vaativa, mutta kannustava. Kun tapasin häntä myöhemmin, hän aina kyseli kuulumisia ja kannusti vielä edelleen aikuisenakin.

Liikunnan opettajina olivat Tuulikki Kukkola ja lukiossa myös Ritva Auvinen, joka oli juuri valmistunut, nuori, musikaalinenkin. Hän oli ensimmäinen, joka säesti jumppaamme pianolla, mikä oli jotain aivan uutta tamburiinitahtien jälkeen. Hänestä tuli myöhemmin arvostettu oopperalaulaja.

Piirustuksen opettaja Simo Ahtola ”Simppa” antoi pohjan kiinnostukselle

Vuoden 1962 riemuyltioppilaita kevään 2012 70-jublan kahvitilaisuudessa

taiteeseen, omaan harrastamiseen ja eläkepäivien taidehistorian ja maalauksen opiskeluun.

Ylioppilaksi kirjoitimme tässä salissa. Vuonna 1962 meitä valkolakin saaja oli 41. Täällä paikalla meitä on nyt 16. Silloin Lahdessa tuli 213 ylioppilasta, nyt noin 580. Jos silloin reputti kirjoituksissa, sai yrittää syksyllä uudelleen ja vain kerran. Jos suoritusta ei vielä kukaan hyväksy, ylioppilastodistusta ei tullut.

Maailma on toisenlainen kuin meidän nuoruudessamme. Kun meistä tuli ylioppilaita, ei ollut tietokoneita, ei kännyköitä, ei sosiaalista mediaa. Sanaa 'media' ei edes taidettu tuntea. TV-lähetykset Suomessa alkoivat vasta 1958.

Tietotekniikan kehitys on ollut ehkä suurin 50 vuoden aikana tapahtunut muutos. Se säätelee nyt elämäämme hyvin monissa muodoissa. Varmasti sen kautta opiskelukin on muuttunut.

Nykyään mahdollisuudet ovat mahtavat, mutta niin ovat myös haasteet. Kaikesta ulkonaisesta kehityksestä huolimatta ihminen on pohjimmiltaan sama. Oppiminen alkaa kävelyn ja puhumisen opettelulla. Onkin hämmäntävää huomata, miten helposti pienet lapset hallitsevat teknisiä välineitä, joiden kanssa itse tuherlee.

Kansainvälinen kauppa ja kanssakäyminen ihmisten välillä toteutuvat kuitenkin parhaiten henkilökohtaisella tasolla. Erilaisten ihmisten kohtaamisessa historian ja kulttuurin tunteminen ja kunnioitus ovat edelleen avaimia hyvään

vuorovaikutukseen. Kun tunnet historian, ymmärrät tämän päivän ihmistä.

Opiskelu ja elinikäinen oppiminen ovat todella tärkeitä asioita. Ennusteen mukaan nuorten ikäluokka saattaa joutua vaihtamaan ammattia jopa 2-3 kertaa elämänsä aikana. Nykyään on hienoa, että opiskelussa on monia mahdollisuuksia päästä eteenpäin. Jos yksi ovi sulkeutuu, toinen avautuu. Tie ei ole koskaan tukossa. On vain itsestämme kiinni miten hyödynnämme mahdollisuudet. Monet meidänkin ikäluokastamme opiskelevat edelleen muodossa tai toisessa.

Nuoret, onnittelenn teitä. Olette saavuttaneet tärkeän virstanpylvään. Olette nyt omillanne. Vanhempien ja koulun kasvatustyö on tehty. Olkaa rohkeita ja ennakkoluulottomia. Teitä on tehtävä tosissaan, jotta voitte saavuttaa jotain.

Hyvät luokkatoverit, hyvät nuoret, älkää luopuko unelmistanne. Pyrkikää toteuttamaan niitä. Tapasin eilen entisen luokkatoverin, joka erilaisten elämänvaiheiden jälkeen toteuttaa nyt 70 -vuotiaana elämänikäistä haavettaan - taitolentoa. Hän sanoi:” Olen niin onnellinen mies!”

Riemuylioppilastovereille ja 60 vuotta sitten kirjoittaneille ylioppilaille toivotan hyvää terveyttä ja aktiivisia vuosia. Saimme koulusta juuret ja siivet. Kiitos rakas koulumme!

*Irmeli Lehtikoinen, LYK:yo v.1962
ekonomi, vientipääällikkö
Lahden yhteiskoulun yo-jublassa 2.6.2012*

RISTIKKO

VOI SUK- SILLAKIN DESA- TINA EKK- KERI HYRYN TEBS	NYRK- KI	LUETTE- LÖN MER- KITTÄVIÄ	SÄH- KÖT- TÄÄ		MARKKU ON REHTORI	ROSA	VEDET- TÄVIÄ	
→			AIRA TAI VEI- KON!		NÄYTT. ESKON SUKU	OLLI- KAJ- NEN		
VIHMA APOSTO- LEILLA			NYLON- JONNIN SUKU MONI TÄT- JANA					
MYYNÄLÄ POLETTI	↓	VAPPU JUSSIN VOITUH- KAA	ASTI	KATEEN- KORVA PERNA				
RÄK- SYT- TÄVIÄ PETRI PYKÄLÄ ILKKA REMES			PI- KÄ- LÄ	PAAVO- LAINEN			HATJIN SUUSTA ISMAIL	
ON HER- RAL- LAKIN -PLUS	-SANA LOUME- LAINEN		TSAAARIN KÄSIKASSARA	5°C KOSKELA KASNELA	PANIN SOI- SALO	AHREIKI PULD- VESI		
KARJA- LAIN ♀		VAPU- SUTTAA ALAVO	-1/2		VII- SAIL- LE	TAPANI VILJA- NEN		
SALU			TONA- VAAN RUUSUKKO BORIS		HALIKKA VAETIO?	CANETTI KAHVIA	PLA- TALA	
BELLOW: -N	↓		VILLA- KUDRE SE VDI OLLA LÄSIS- SA!	SALU SARI TAINA		KAY RIIASSA EGYP- TISSÄ		
JOU- LU- KUU		SITÄ VOIDAN LYÖDÄ LAT- TIAAN		LYHEN- TÄMÄT- KAA	VAA- REJA UURAS- TAA EGYP- TISSÄ		KORIS- TENAS- VI	
TEIS- KOS- SA		AYERS ROCK	ASBIA- HISSA OTTELO- ALLISTA	AINA VAAN HELMAN SUKU		ALIKO- JAAN SCHEFF		NO JO- KO!
15- KILTA		TERVA- PÄÄS- KYN SUKU	NIVEL- VAIVA	10" UP- LUOLA	GRAAF. TAPANIN SUKU		SOI- VERO- VA MIES!	
YHTEIS- KOULU ON TUOLLA.	→					ARMAS J.P....		
PENTTI HAANPÄÄ! KENTTÄ JA		LOUSTE		OLIVAT KÄTSÖT- TÖLLÄ		MAM- MA TARU- SAR- KARI		

© Veikko Sominen

Ristikon on laatinut Veikko Sominen
Kuva: Annika Ardin

SENIORIEN KESÄRETKI PUTULAAN

Toukokuisena lauantaina lähti joukko Lahden Yhteiskoulun Senioreja ja joi-takin Lahti-seuran jäseniä perinteiselle kevätretkelle. Pääluke bussissa taisi olla parisenkymmentä.

Kohteena oli tällä kertaa melkein naa-purinkunta, Hämeenkoski, ja sen poh-joisin kylä Putula. Putulassa toimi jo 1700-luvulla vilkas kestikievari keski-ajalle juontuvan Suuren Savontien ja pohjoisen Ylisen Viipurintien varrel-la. Kievari oli etenkin Hämeenlinna-Anianpelto-kauppareitin kävijöiden suosiossa.

Nyt kestikievariin suuntasivat Yhteis-koulun Seniorit. Kievaritoiminnan tilalle on tullut ilmiö nimeltä Putulan kyläkir-jasto. Kirjaston historia johtaa juuren-sa lukutupaan, jonka kyläläiset perusti-vat 1800-luvun loppuvuosina. Toiminta aloitettiin 32 kirjalla. 1900-luvun alku-kymmeninä kirjasto toimi nuorisoseu-ran ylläpitämänä ja sittemmin kunnan sivukirjastona.

Ajan mittaan väestö Putulassa vähe-ni niin kuin kaikkialla maaseudulla. 1980-luvun lopulla kunta lakkautti sivu-kirjaston. Kyläläiset eivät lannistuneet eivätkä hylänneet kirjoja, vaan perusti-vat Putulan kirjasto- ja kotiseutuyhdis-tyksen. Sen tehtävänä on edistää, tukea ja ylläpitää kunnan pohjoisten kylien (Hyrkkälä, Putula, Järvenpää alueella) kirjastotoimintaa ja kotiseututyötä. Tun-nustuksena kyläläisten aktiivisuudesta

Putulankulma valittiin vuonna 2003 Päi-jät-Hämeen vuoden kyläksi.

Yhdistyksen ylläpitämä Putulan kirjas-to avattiin 200 kirjan ja talkootyön voi-min elokuussa 1989. Nykyisin kirjoja on toistakymmentätuhatta (!). Lähes kaik-ki kirjat ovat tulleet lahjoituksina. Kaik-kia kirjoja on mahdotonta pitää kirjas-tokäytössä, joten Tulosen kievaritalon vanhan navetan parvella on nyt Päijät-Hämeen suurin divari, jossa on myytävänä tuhansia kirjoja aihealueittain jär-jestettyinä. Kirjoja saa ostaa lähinnä nimelliseen hintaan. Yhdestä hyllystä ja pihaliiteristä saa kirjoja jopa ilmaiseksi.

Vaikka itselläni oli juuri kotona me-nossa Elintilaa kirjahyllyyn – pakko-työprojekti, en voinut mieltäni malttaa, vaan ostin viisi klassikkoa: Lermontov, Lagerkvist, France, Solohov, Deledda. Köyhdyin peräti viidellä eurolla.

Kirjaston ja divarin lisäksi vanhassa kes-tikievarissa on muutakin virkeää kult-tuuritoimintaa. Navetan alakerrassa on mahdollista järjestää näyttelyitä. Esim. kesällä 2011 Mika Waltari – seura järjes-ti siellä Waltarin teosten ensipainosten kansinäyttelyn. Kesäisin heinäkuun kol-mella ensimmäisellä viikolla järjestetään Putulan taide- ja kulttuuriviikot.

Helsingin kirjamesseilla vuonna 2001 Putulan kyläkirjastolle myönnettiin en-simmäinen Suomen Messusäätiön jaka-ma Rakkaudesta kirjaan -palkinto. Pal-kintosumma oli 50 000 euroa.

Senioreita olivat vastassa ja opastamassa kirjaston voimanaset Ria Tulonen ja Sirkka Kuusela. Pihapiirissä elää myös Sirkka-Liisa Tulonen, joka tunnetaan paremmin kirjailijanimellä Sirkka Selja. Seniorit olisivat mielellään tavanneet runoutemme grand lady. Hän oli kuitenkin päivälevolla eikä 92-vuotias unesta herätettynä noin vain kuonnu vieraiden vastaanottajaksi. (Sirkka Seljasta tuli muuten kirjailijakuntamme vanhin lahdelaisen Annikki Sankarin kuoltua elokuun alussa 98-vuotiaana.)

Kun olimme aikamme hämmästelleet kirjastoa ja taidehallia ja rohmunneet kirjoja kaikki kainalat täyteen, suuntasimme kohti Hämeenkosken kirkonkylää. Siellä tarkoituksemme oli löytää Alex Grafex Galleria, jossa näyttelyä pitävän Aleks Joensuun kanssa Onerva Vartiainen oli sopinut poikettavan.

Gallerian esitteeseen taiteilija oli suurella vapaudella tussilla pyyhkäissyt ajo-ohjeen. Kun tämän kirjoittaja oli vuosien saatossa hukannut päästään kotipitäjäänsä karttakoordinaatit eikä selvästikään ymmärtänyt edes lukemaansa, kävimme Jokelan kartanon pihassa pyrkimässä kuokkavieraisiksi jonkun syntymäpäiville ja kurvailimme sen jälkeen vielä parisessa muussa pihassa, luovuimme hakuammunnasta ja lähdimme kohti Hollolan kirkonkylää, jossa joimme Kunnantuvassa kulttuuriretkemme päätteeksi pullakahvit.

Retkeläiset tuntuivat olevan yksimielisiä siitä, että jos joku ei vielä ole Putulan kyläkirkossa käynyt, kannattaa ensi kesänä syöttää auton navigaattoriin osoitteeksi Hämeenkoski, Kevarintie.

*teksti: Veikko Sonninen
kuva: Kaija Liikanen*

HALLITUKSEN JÄSENET

Eero Pulkkinen <i>puheenjohtaja</i>	Löytynkatu 1 A 15900 Lahti	eero.pulkkinen@concis.fi 040 547 7514
Onerva Vartiainen <i>varapuheenjohtaja</i>	Korsitie 7 F 15700 Lahti	ovartia@edu.lahti.fi 03 734 0855
Aune Kirjola <i>sihtööri, rahastonhoitaja</i>	Yhdystie 15 15540 Villähde	aune.kirjola@gmail.com 050 350 8731
Pirkko Larjo	Kirkkokatu 10 A 8 57100 Savonlinna	pirkko_larjo@hotmail.com 050 492 6038
Harri Lindholm		harri.lindholm@lyk.fi
Markku Moisala	Ryylintie 8 D 15300 Lahti	markku.moisala@lyk.fi
Kyllikki Pusila	Riimukatu 1 B 45 15830 Lahti	050 045 6910
Anne Raitio	Hinaajankatu 6 B 15140 Lahti	03 733 2700
Veikko Sonninen	Laiturikatu 3 B 19 14140 Lahti	veikko.sonninen@fabella.fi
Tiina Virtanen	Kankolankuja 1 15950 Lahti	tiina.luhtanen@phnet.fi 040 0716691
Matti Visuri	Rengaskatu 27 15610 Lahti	matti.visuri@hotmail.com
Satu Vähkönen		satu.vaihkonen@tyoterveyswellamo.fi

Kirkkokatu 2
15110 Lahti
03 - 876 900
www.lyk.fi
info@lyk.fi

Rehtori Markku Moisala 044 0885 500
Vararehtori Harri Lindholm 044 0885 503

Seniorin Riento

Toimituskunta: Aune Kirjola, Markku Moisala, Eero Pulkkinen, Veikko Sonninen, Onerva Vartiainen

Taitto: Suvi Lakka

Kannen kuva ja yo-juhlakuva: Sauli Aaltola

Ristikon kuva: Annika Ardin